

โอกาสและอุปสรรคในการทำให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลก Opportunities and Obstacles in Making Thailand a World-Class Film Location

อานาปานุส วงศ์กระพัน¹, ไพลิน กิตติเสรีชัย²

^{1,2}คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย

Anapanut Wongkrapan¹, Pailin Kittisereechai²

^{1,2}Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

✉: ¹Anapanut.w@ku.ac.th

(Author Corresponding Email)

✉: ²pailin.k@ku.th

Received: 22 April 2025; Revised: 28 April 2025; Accepted: 14 May 2025

© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการและความเป็นมาของการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย วิเคราะห์บทบาทของตัวแสดงที่เกี่ยวข้อง และอธิบายปัจจัยภายในและภายนอกประเทศที่เป็นโอกาสและอุปสรรคในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลก โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผลการวิจัยชี้ว่า ประเทศไทยมีศักยภาพสูงจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ในด้านปัจจัยภายใน ได้แก่ นโยบายส่งเสริมของรัฐ เช่น มาตรการคืนเงิน (cash rebate) ระบบอนุญาตถ่ายทำที่รวดเร็ว ทีมงานมืออาชีพ อุปกรณ์การถ่ายทำที่มีคุณภาพ และสถานที่ถ่ายทำที่หลากหลายและมีเอกลักษณ์ ขณะที่ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยการขยายตัวของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ระดับโลก แนวโน้มการผลิตข้ามพรมแดน และการเติบโตของแพลตฟอร์มสตรีมมิ่งที่เพิ่มความต้องการสถานที่ถ่ายทำใหม่ ๆ อย่างไรก็ตาม ยังพบอุปสรรค เช่น การขาดบุคลากรเฉพาะทาง ข้อจำกัดด้านกฎหมาย และความไม่เข้าใจจากหน่วยงานบางส่วนในประเทศ เมื่อเชื่อมโยงกับทฤษฎีโลกาภิวัตน์ โลกาภิบาล และเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ งานวิจัยชิ้นนี้สะท้อนให้เห็นว่า การถ่ายทำภาพยนตร์ข้ามชาติเป็นส่วนหนึ่งของกระแสความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระดับโลก ซึ่งประเทศไทยสามารถใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เสริมสร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มบทบาทในเวทีนานาชาติ

คำสำคัญ: สถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์; โลกาภิวัตน์; โลกาภิบาล; เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ

Abstract

This research aims to examine the development of foreign film productions in Thailand, identify key actors involved, and analyze both domestic and international factors that create opportunities and challenges in positioning Thailand as a world-class film location. The study uses qualitative content analysis of primary and secondary sources and in-depth interviews with relevant stakeholders. The findings reveal that Thailand holds strong potential

due to a combination of domestic and external factors. Domestically, the country benefits from government support policies, such as an attractive cash rebate program, a fast-track online permitting system, skilled local crews, modern filming equipment, and diverse and unique locations. Externally, the growth of the global film industry, the rise of cross-border film production, and the expansion of streaming platforms drive demand for new filming destinations like Thailand. Nevertheless, obstacles persist, including a shortage of specialized professionals, outdated legal frameworks, and limited awareness among some domestic agencies. Through the lens of globalization, global governance, and international political economy, the study demonstrates that international film production reflects broader global dynamics. Thailand's integration into this transnational production network offers an opportunity to enhance its creative economy, strengthen its international image, and increase its role on the global stage.

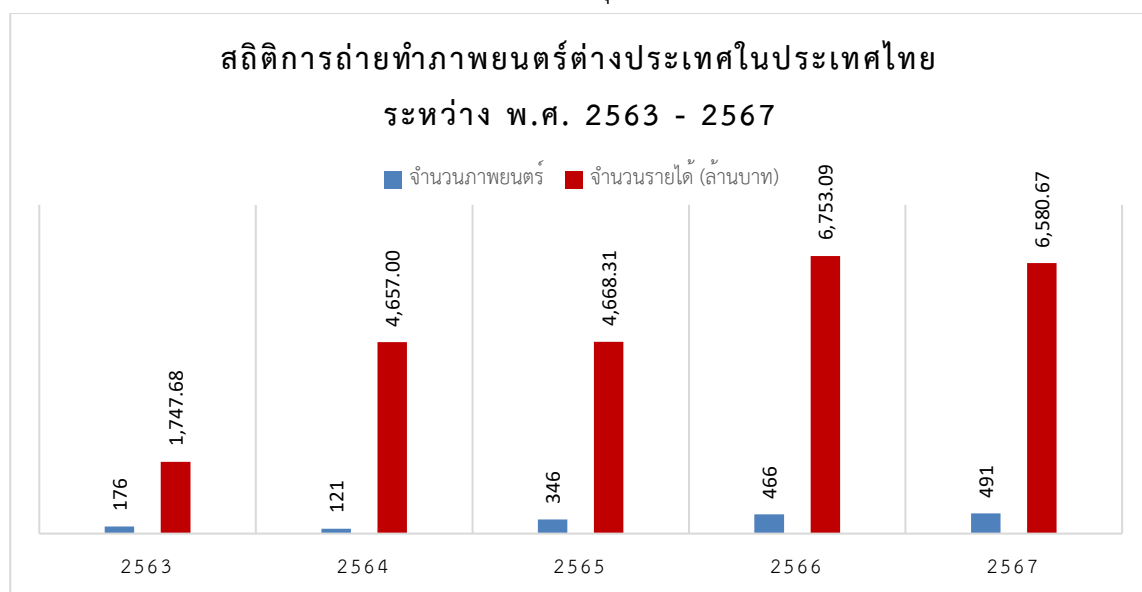
Keywords: film location; globalization; global governance; international political economy

1. บทนำ

ปัจจุบันการแข่งขันในตลาดโลกของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ทั้ง ฮอลลีวูด (Hollywood) บอลลีวูด (Bollywood) จีน และอื่นๆ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นซึ่งแสดงให้เห็นจากข้อเท็จจริงของรายได้รวมทั่วโลกของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ปี พ.ศ. 2566 จากข้อมูลของ โกวเวอร์ สตรีต อะนาไลติกส์ (Gower Street Analytics) อยู่ที่ 33.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 30.5% ซึ่งเป็นการตอกย้ำว่าธุรกิจภาพยนตร์โลกมีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง แม้จะน้อยกว่ารายได้เฉลี่ยของปี ค.ศ. 2017-2019 สามปีก่อนหน้าที่จะเกิดสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 อยู่ 15% (นพปภูล พลศิลป์, 2567) โดยธุรกิจสื่อภาพยนตร์สามารถแบ่งการจัดจำหน่ายได้เป็น 2 ส่วน คือการจัดจำหน่ายและผลิตภาพยนตร์เพื่อจัดจำหน่ายภายในโรงภาพยนตร์ และการจัดจำหน่ายในช่องทางโทรทัศน์และช่องทางออนไลน์ต่างๆ อย่างวิดีโอสตรีมมิง (video streaming) โดยเข้าซื้อลิขสิทธิ์ในการจัดจำหน่ายภาพยนตร์จากผู้ผลิตภาพยนตร์ และทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ควบคู่กันไป (บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน), 2561) ซึ่งนอกจากช่องทางการจัดจำหน่ายที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ยังมีช่องทางการนำรายได้เข้าสู่ประเทศอีกหลายช่องทาง อย่างเช่น อุตสาหกรรมภาพยนตร์ของฮ่องกงเป็นหนึ่งในผู้ส่งออกภาพยนตร์รายใหญ่รายหนึ่งของโลก เนื่องจากการขนาดของตลาดภายในประเทศมีจำกัด อุตสาหกรรมภาพยนตร์จึงขยายไปสู่ตลาดในต่างประเทศ ดังนั้นธุรกิจภาพยนตร์ของฮ่องกงจึงขึ้นอยู่กับรายได้จากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะรายได้จากตลาดเอเชียจากรายงานปีล่าสุดในปี พ.ศ. 2565 มูลค่าการส่งออกภาพยนตร์และบริการที่เกี่ยวข้องคิดเป็นมูลค่า 276 ล้านเหรียญฮ่องกง ภายใต้การผลิต การจัดจำหน่าย การบริการฉายภาพเคลื่อนไหว การบริการเช่าสตูดิโอ สถานที่ถ่ายภาพยนตร์ และการส่งเสริมภาพยนตร์ (สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองฮ่องกง, 2567)

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยแม้ไม่ได้มีขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับตลาดโลก ซึ่งมูลค่าตลาดภาพยนตร์ไทยอยู่ที่ประมาณ 26,000 ล้านบาท โดยแหล่งรายได้ในอุตสาหกรรมแบ่งออกเป็นตลาดภาพยนตร์ในประเทศ อาทิ การรับจ้าง (outsourcing) การถ่ายทำ (production) กระบวนการหลังการถ่ายทำ (post-production) สถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทย (shooting location) และการขายลิขสิทธิ์ เป็นต้น นอกจากนี้

สัดส่วนของตลาดธุรกิจผลิตและการฉายภาพยนตร์ในโรงมียุคค่าอยู่ที่ราว ๆ 3,000-4,000 ล้านบาท รวมไปถึงตลาดส่งออกภาพยนตร์ไปต่างประเทศที่มีการสร้างรายได้ให้กับประเทศเฉลี่ยหลายร้อยล้านบาทต่อปี (Corpus x, 2566) การถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทยซึ่งเป็นอีกหนึ่งแหล่งรายได้ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศได้ จะเห็นได้จากสถิติรายได้ในปี พ.ศ. 2566 ดังแสดงให้เห็นในแผนภูมิที่ 1 อยู่ที่ 6,753.09 ล้านบาท ถือเป็นสถิติจำนวนรายได้สูงสุดนับแต่มีการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย (กองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ, 2566) สามารถสร้างงานให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภาคอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ธุรกิจการท่องเที่ยว และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ประเทศไทยไปสู่สายตาผู้ชมภาพยนตร์ทั่วโลก (สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน, 2561)

แผนภูมิที่ 1 สถิติการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2563-2567

จากภาพรวมของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และรายได้จากการเป็นประเทศที่เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้เกิดรายได้เข้าสู่ประเทศ ซึ่งวิเคราะห์ได้จากสถิติการเข้ามาถ่ายทำของคณะถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศและรายได้ ประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศที่มีความพร้อมทั้งในด้านของบุคลากร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และที่สำคัญคือสถานที่ที่ต่างประเทศต้องการเข้ามาถ่ายทำในประเทศไทย หากมีแนวทางในการดึงดูดให้คณะต่างประเทศเข้ามาเพิ่มมากขึ้นก็จะเป็นผลดีต่อรายได้และภาพลักษณ์ของประเทศ และยังเป็นการดึงดูดให้มีรายได้จากธุรกิจอื่นๆ อย่างธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มโอกาสให้ประเทศมีเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนไปได้ดียิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาเรื่องการทำประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลก โดยต้องการศึกษาตัวแสดงสำคัญที่เกี่ยวข้องในกระบวนการการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย ตลอดจน ปัจจัยภายในประเทศและระหว่างประเทศที่เป็นโอกาสและอุปสรรค เพื่อเป็นข้อเสนอแนะนโยบายที่เหมาะสมให้กับภาครัฐในการส่งเสริมให้ประเทศไทย

เป็นสถานที่ลำดับต้น ๆ ที่คนทั่วโลกจะนึกถึงเมื่อต้องการจะถ่ายทำภาพยนตร์ เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสร้างรายได้เข้าประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการและความเป็นมาของการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้ผลิตสื่อภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย
2. เพื่อระบุตัวแสดง และบทบาทของตัวแสดงที่สำคัญในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้ผลิตสื่อภาพยนตร์จากต่างชาติ
3. เพื่ออธิบายถึงปัจจัยภายในประเทศและระหว่างประเทศที่เป็นโอกาสและอุปสรรคในการส่งเสริมให้ผู้ผลิตสื่อต่างชาติเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นบุคคลหรือองค์กรที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย และการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ได้แก่ นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มวิชาการและประสานความร่วมมือ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรมและผู้บริหารบริษัท ลิฟวิ้ง พิล์ม จำกัด โดยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผน การสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอนแบบเข้มงวดพอสมควร และข้อคำถามในการสัมภาษณ์มีโครงสร้างแบบหลวม โดยมีขั้นตอนในการออกแบบเครื่องมือศึกษา ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสัมภาษณ์ให้มีความชัดเจนสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยพัฒนาประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิดการวิจัยจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) พัฒนาการและความเป็นมาของการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้ผลิตสื่อภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย 2) ตัวแสดง และบทบาทของตัวแสดงที่สำคัญในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้ผลิตสื่อภาพยนตร์จากต่างชาติ 3) ปัจจัยภายในประเทศและระหว่างประเทศที่เป็นโอกาสและอุปสรรคในการส่งเสริมให้ผู้ผลิตสื่อต่างชาติเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย 4) เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลก โดยมีสาระสำคัญในการสัมภาษณ์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับโอกาสและอุปสรรคในการทำให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลก

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร โดยผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการรวบรวมจากเอกสารชั้นต้น ได้แก่ เอกสารจากกองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปวิเคราะห์เป็นบทสัมภาษณ์ในงานศึกษาชิ้นนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารชั้นต้นตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2567 - เดือนมีนาคม พ.ศ. 2568 และเอกสารชั้นรอง ได้แก่ เอกสารแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รวมถึงบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารชั้นรองตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2567 - เดือนมีนาคม พ.ศ. 2568

การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก คือ เป็นการอาศัยบทสนทนาซักถามและโต้ตอบระหว่างผู้ศึกษากับผู้ถูกสัมภาษณ์ วิธีนี้ผู้ศึกษามีโอกาสสังเกตบุคลิกภาพ อากัปกิริยา ตลอดจนพฤติกรรมทางกายและวาจา จากการศึกษาชิ้นนี้ผู้ศึกษามีความสนใจทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีผู้สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- 1.1 นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มวิชาการและประสานความร่วมมือ เก็บข้อมูลในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568
- 1.2 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม และผู้บริหารบริษัท ลิฟวิ้ง फिल्म จำกัด เก็บข้อมูลในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2568

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยชิ้นนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) โดยนำข้อมูลจากเอกสารวิชาการ จากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา และทำการสรุปผลการศึกษาในการวิเคราะห์ โดยแยกตามกรอบวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

4. ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการและความเป็นมาของการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยชี้ให้เห็นถึงกระแสของโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดสังคมไร้พรมแดนในทางเศรษฐกิจตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่มีลักษณะที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงถึงกันข้ามรัฐชาติ ผ่านการสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง ความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ สร้างงานให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภาคอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเรียนรู้วัฒนธรรมการทำงาน การถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีวิธิตัดและการ

พัฒนาของเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ ประชาสัมพันธ์ประเทศไทยไปสู่สายตาผู้ชมภาพยนตร์ทั่วโลก

โลกาภิวัตน์ของการผลิตภาพยนตร์ที่มีการข้ามพรมแดนระหว่างประเทศมีจำนวนมากขึ้นด้วยเหตุผลด้านความคิดสร้างสรรค์ หรือเพื่อให้บริษัทผู้ผลิตต่างชาติสามารถรวบรวมทรัพยากรด้านความคิดสร้างสรรค์และการเงินเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งเมื่อกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำภาพยนตร์เกิดขึ้นก็จะมาพร้อมกับ “การกำกับดูแล” เพื่อให้ทุกภาคส่วนและประเทศต่าง ๆ ที่ร่วมมาตรการส่งเสริมได้ประโยชน์กับปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์และโลกาภิบาล รวมถึงมีข้อจำกัดด้านผลกระทบในแง่ลบให้น้อยที่สุด มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย (Thailand Film Incentive Measures) ปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567 เพิ่มมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย (incentive) จากที่คืนเงินในการถ่ายทำทั้งหมด สูงสุดไม่เกินร้อยละ 20 จะเพิ่มเป็นขั้นบันไดสูงสุดเป็นร้อยละ 30 สำหรับต่างชาติที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในไทย พร้อมยังกระตุ้นให้มาถ่ายภาพยนตร์ในพื้นที่เมืองรองอีกด้วย เป็นการกำกับดูแลที่ยกระดับมาตรการในการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับผู้ผลิตภาพยนตร์ต่างชาติเพื่อดึงดูดการลงทุนในการเข้าถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ปัจจุบันมาตรการดังกล่าวได้รับการยอมรับจากนานาชาติว่ามีความน่าเชื่อถือ จ่ายเร็ว และจ่ายจริง สำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์กองถ่ายหนังต่างประเทศในไทย มีการปรับรายละเอียดการคืนเงินแบบขั้นบันไดเพื่อให้สิทธิประโยชน์ต่อผู้สร้างภาพยนตร์ที่เข้ามาถ่ายทำในประเทศไทยมากขึ้น สำหรับปี พ.ศ. 2567 มีภาพยนตร์ต่างประเทศและซีรีส์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก ได้ยื่นความประสงค์ขอรับเงินคืนตามมาตรการ incentive อีกจำนวนกว่า 22 เรื่อง คาดการณ์ว่าในปีนี้จะสร้างรายได้เข้าประเทศมากกว่า 7,053 ล้านบาท ถือเป็นการตอกย้ำว่าประเทศไทยมีศักยภาพ มีความพร้อมในการรองรับกองถ่ายทำภาพยนตร์ขนาดใหญ่ที่มีเงินลงทุนถ่ายทำสูง และเป็นศูนย์กลางการถ่ายทำภาพยนตร์ในระดับภูมิภาค (กรมประชาสัมพันธ์, 2567)

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่าตัวแสดงที่สำคัญในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ก็เช่นเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ตัวแสดงนั้น วิเคราะห์ตัวแสดงและบทบาทของตัวแสดงหลัก ๆ จากการศึกษาเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ (International Political Economy) และกระบวนการโลกาภิบาลในปัจจุบันยังเกี่ยวข้องกับตัวแสดงที่มีความหลากหลายมากขึ้นในเรื่องเศรษฐกิจและสังคมระดับโลก

ภาครัฐบาล (government sector)	ถือเป็นตัวแสดงที่มีอำนาจและความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ ได้แก่ กองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ (TFO Thailand Film Office) เป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีบทบาทหน้าที่และภารกิจในการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ กองภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กระทรวงวัฒนธรรม รับผิดชอบงานการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติอย่างการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ซึ่งสองหน่วยงานนี้จะทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม เช่น กรมการจัดหางาน กรมการกงสุล สำนักงานตรวจ
----------------------------------	--

	คนเข้าเมือง กรมศุลกากร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นต้น ที่ร่วมกันบูรณาการให้การถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยเป็นไปในทิศทางที่เติบโตยิ่งขึ้น
ภาคเอกชน (Private sector)	มักจะถูกกำหนดว่าเป็นองค์กรและหน่วยงานที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างรัฐบาล ซึ่งรวมถึงหน่วยงานที่หลากหลายตั้งแต่ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร องค์กรที่แสวงหาผลกำไร การค้าขาย และอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการถ่ายทำภาพยนตร์นั้นกลุ่มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ฮอลลีวูด (Hollywood) มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ รวมถึงการดึงดูดการลงทุนและการท่องเที่ยวมาสู่ประเทศไทยผ่านการถ่ายทำภาพยนตร์ที่น่าสนใจและหลากหลายสถานที่ นอกจากนี้ยังมีบริษัทข้ามชาติที่เป็นผู้ผลิตภาพยนตร์และบริษัทสตูดิโอ เช่น บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ต่างชาติ (เช่น 20th Century Fox, Walt Disney, Warner Bros หรือ สตูดิโออื่น ๆ) เป็นผู้ลงทุนในการถ่ายทำภาพยนตร์ทั้งหมด และเป็นผู้ติดต่อโดยตรงกับผู้ประสานงานการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยในการจัดการการถ่ายทำภาพยนตร์ใหญ่ ๆ ซึ่งสตูดิโอเหล่านี้มีอำนาจในการตัดสินใจในการเลือกสถานที่ถ่ายทำและการจัดการกับการผลิต รวมถึงการจัดการงบประมาณ และการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกโดยผ่านผู้ประสานงานการถ่ายทำภาพยนตร์ รวมถึงกลุ่มธุรกิจบริการด้านภาพยนตร์ที่มีส่วนสำคัญร่วมกันในการส่งเสริม เช่น ประสานงานการถ่ายทำภาพยนตร์ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเช่าอุปกรณ์ถ่ายทำและสตูดิโอสำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์ และธุรกิจอื่น ๆ ที่ได้รับประโยชน์จากการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ อย่างธุรกิจโรงแรมร้านอาหาร และที่พัก ธุรกิจเหล่านี้ได้รับผลประโยชน์จากการที่ทีมงาน นักแสดง และทีมงานผลิตภาพยนตร์ใช้บริการระหว่างการถ่ายทำ เป็นต้น
องค์กรระหว่างประเทศ (international organizations)	ที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมในส่วนนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นสมาคมระหว่างประเทศที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ในแต่ละประเทศคือ AFICI (Association of Film Commissioners International) และ อีกสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ในภูมิภาคเอเชีย โดยทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงการติดต่อระหว่างประเทศสมาชิกในเรื่องของการส่งเสริมการถ่ายทำคือ AFC NET (Asia Film Commission Network) เป็นสองสมาคมที่ทางภาครัฐเข้าร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันในการพัฒนาการถ่ายทำภาพยนตร์และการส่งเสริม
กลุ่มผลประโยชน์ (interest groups)	กลุ่มผลประโยชน์ เช่น สมาคมธุรกิจ สหภาพแรงงาน และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) มีบทบาทในการผลักดันและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่ส่งผลต่อผลประโยชน์ของกลุ่มของตน ได้แก่ MPA (Motion Picture Association) เป็นสมาคมของผู้ผลิตภาพยนตร์ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมภาพยนตร์ระดับนานาชาติ โดยการสนับสนุนผู้ผลิตภาพยนตร์ให้เข้าถึงข้อมูลและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ การที่ประเทศไทยได้ร่วมมือกับสมาคมนี้ ทำให้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสร้างความเข้าใจระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีสมาคมและสหภาพแรงงานของนักแสดง (Screen Actors Guild – American Federation of Television and Radio Artists: SAG-AFTRA) เป็นสหภาพของนักแสดงในสหรัฐอเมริกา เมื่อมีการถ่ายทำในประเทศไทย หรือประเทศอื่น ๆ ผู้ผลิตจะต้องทำการติดต่อกับสหภาพเพื่อให้แน่ใจว่านักแสดงที่มาทำงานได้รับสิทธิประโยชน์ที่ถูกต้องตาม

	กฎหมายของสหภาพ นักแสดงในสหภาพจะได้รับการคุ้มครองจากการเจรจาระหว่างผู้ผลิตและสหภาพแรงงาน และสหภาพผู้กำกับ (DGA - Directors Guild of America) เป็นสหภาพที่คอยดูแลสิทธิและการทำงานของผู้นำกับภาพยนตร์ในอเมริกา เมื่อไปทำงานในประเทศไทยโดยมักจะมีการติดต่อและจัดการเพื่อให้มั่นใจว่าเงื่อนไขที่เหมาะสมถูกต้องตามข้อกำหนด
ประชาชนและชุมชนท้องถิ่น	ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการถ่ายทำภาพยนตร์ถือเป็นตัวแสดงที่สำคัญเช่นเดียวกันในการส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำ ด้วยลักษณะของคนไทยที่มีอัธยาศัยดีและมีความเป็นกันเองกับผู้คนทุกเชื้อชาติ สามารถทำงานด้วยกันได้โดยไม่มีการเหยียดการถือเป็นเรื่องที่ดึงดูดชาวต่างชาติให้เข้ามาถ่ายทำได้ส่วนหนึ่งเลย
องค์กรอื่น ๆ	การสนับสนุนด้านการผลิตอย่างยั่งยืน (Sustainability) ด้วยเทรนด์ด้านความยั่งยืนกำลังแทรกซึมเข้าไปในทุกอุตสาหกรรม ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ก็เช่นเดียวกันมีหน่วยงานที่ดูแลมาตรการการผลิตที่ยั่งยืน ที่มีบทบาทในการส่งเสริมการผลิตภาพยนตร์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้เครื่องปั่นไฟที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์หรือการรีไซเคิลวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ทำฉากถ่ายทำ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่าประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับ ได้รับความเชื่อมั่น และความไว้วางใจจากผู้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศมาอย่างยาวนาน ซึ่งถือเป็นสิ่งยืนยันถึงประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการลงทุน และการให้บริการอย่างครบวงจร โดยเฉพาะมาตรการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางของการถ่ายทำชั้นนำของโลกในแต่ละปีประเทศไทยได้ให้การต้อนรับผู้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศจากทั่วทุกมุมโลกเป็นจำนวนมาก สำหรับการผลิตภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ มีทั้งปัจจัยภายในประเทศและภายนอกประเทศที่เป็นโอกาสและเป็นอุปสรรคขัดขวางในการส่งเสริมให้ผู้ผลิตสื่อต่างชาติเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย

ปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทย มีปัจจัยภายในที่เอื้อต่อการถ่ายทำภาพยนตร์หลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นนโยบายของภาครัฐ การสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ความหลากหลายของสถานที่ถ่ายทำ ต้นทุนที่แข่งขันได้ ระบบอำนวยความสะดวกครบวงจร รวมถึงบุคลากรไทยที่มีความสามารถและเป็นมิตร ทั้งหมดนี้ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถดึงดูดการลงทุนจากกองถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง ปัจจัยแรกนโยบายและการสนับสนุนจากรัฐบาลภาครัฐไทยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยเฉพาะนโยบายการให้ Incentive หรือสิทธิประโยชน์ทางการเงินแก่คณะถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งรวมถึง มาตรการคืนเงิน (Cash Rebate) ที่มีอัตราระหว่าง 15% - 30% สำหรับกองถ่ายที่ลงทุนในประเทศไทยตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป และสามารถขอสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมได้ในกรณีที่จ้างงานคนไทย ถ่ายทำในเมืองท่องเที่ยว หรือทำ Post-Production ในประเทศ ปัจจัยที่สองการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง การถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทยได้รับการสนับสนุนจากหลายหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงกองกิจการภาพยนตร์และวิดิทัศน์ต่างประเทศ (Thailand Film Office) ที่มีบทบาทหลักในการให้ข้อมูล อนุญาต และดูแลการถ่ายทำให้เป็นไป

ตามกฎหมาย ปัจจัยที่สามต้นทุนที่แข่งขันได้ (Cost Effectiveness) ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยถือว่าคุ้มค่าและสามารถแข่งขันได้เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ อย่างสหรัฐอเมริกา แคนาดา หรือออสเตรเลีย โดยแรงงานไทยมีทักษะเฉพาะทางสูง เช่น ช่างกล้อง ช่างไม้ และฝ่ายศิลป์ ซึ่งสามารถทำงานในระดับมืออาชีพ ทำให้กองถ่ายไม่จำเป็นต้องนำเข้าทีมงานจากต่างประเทศที่มีต้นทุนสูงกว่า ปัจจัยที่สี่การพัฒนาในด้านสตูดิโอและอุปกรณ์ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ และสตูดิโอถ่ายทำรองรับการถ่ายทำภาพยนตร์ขนาดใหญ่ได้เป็นอย่างดี เช่น กองถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง Alien จากสหรัฐอเมริกา ใช้โรงถ่ายในไทยถึง 13 โรง แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของสตูดิโอไทยในเวทีสากล บริการให้เช่าครบวงจร และมีพันธมิตรกับบริษัทต่างประเทศในการนำเข้าอุปกรณ์เฉพาะทางได้อย่างรวดเร็ว ปัจจัยที่ห้าสถานที่ถ่ายทำที่หลากหลายและสวยงาม ประเทศไทยมีความหลากหลายทางภูมิประเทศ สามารถรองรับการถ่ายทำภาพยนตร์หลากหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ สารคดี แอคชั่น หรือแฟนตาซี เช่น ซีรีส์ The White Lotus season 3 ถ่ายทำในหลายจังหวัดของไทย เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านการตามรอยภาพยนตร์ ปัจจัยที่หกการอำนวยความสะดวกอย่างครบวงจรประเทศไทยมีระบบอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับกองถ่ายจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร และระบบคมนาคมที่สะดวก โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และภูเก็ต กระบวนการขออนุญาตถ่ายทำ (Film Permit) ก็เป็นอีกจุดแข็งของไทย โดยใช้เวลาพิจารณาเพียง 3-10 วันทำการ ขึ้นอยู่กับประเภทของสื่อ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วสามารถถ่ายทำได้ทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังมี One Stop Service ณ อาคารจามจุรีสแควร์ สำหรับขอใบอนุญาตทำงานสำหรับทีมงานต่างชาติ และปัจจัยสุดท้ายบุคลากรไทยที่เป็นมิตรและมีความยืดหยุ่น คนไทยมีทัศนคติที่ดีในการทำงานกับชาวต่างชาติ ยืดหยุ่นในการทำงาน และสามารถปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมการถ่ายทำที่หลากหลาย สิ่งนี้ทำให้ทีมงานไทยได้รับความชื่นชมจากกองถ่ายต่างประเทศอยู่เสมอ โดยเฉพาะฝ่ายศิลป์ ช่างเทคนิค และทีมจัดสร้างฉากที่มีความคิดสร้างสรรค์และทำงานได้ตรงตามความต้องการของผู้ผลิตภาพยนตร์

ปัจจัยภายในที่ขัดขวางการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทย แม้ประเทศไทยจะมีศักยภาพทั้งด้านสถานที่ บุคลากร และสิทธิประโยชน์เพื่อดึงดูดการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ แต่ยังคงเผชิญกับอุปสรรคภายในหลายประการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ผลิตภาพยนตร์จากต่างประเทศ หนึ่งในปัจจัยสำคัญคือ ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งนำไปสู่การประสานงานที่ล่าช้าและขาดความชัดเจน ปัญหาข้อกฎหมายที่ล้าสมัยก็เป็นอุปสรรคสำคัญ เช่น การไม่มีมาตรฐานวิชาชีพรองรับตำแหน่งงานเฉพาะอย่าง "Special Effect Supervisor" ทำให้ต้องพึ่งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ขณะเดียวกัน สิทธิประโยชน์ด้านการผลิต (production) ยังไม่ได้ครอบคลุมไปถึงกระบวนการหลังการถ่ายทำ (post-production) ทำให้ผู้ผลิตมักเลือกนำงานไปดำเนินการในประเทศอื่นที่มีสิทธิประโยชน์มากกว่า นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่อง จำนวนบุคลากรเฉพาะทางที่ยังไม่เพียงพอ รวมถึงข้อจำกัดเรื่องที่พักระดับ 5 ดาวในพื้นที่เมืองรอง ซึ่งไม่สามารถรองรับนักแสดงและทีมงานระดับสากลได้อย่างเหมาะสม ภายหลังสถานการณ์โควิด-19 ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับต้นทุนค่าครองชีพที่สูงขึ้น เช่น ค่าโรงแรมที่เพิ่มขึ้นถึง 50-60% ส่งผลต่อความคุ้มค่าของการลงทุนและต้องมี

การปรับปรุง film incentive เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน ปัจจัยสุดท้ายคือยังมีความเข้าใจผิดบางประการในสังคมเกี่ยวกับการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ผลิตต่างชาติ ซึ่งอาจถูกมองว่าเป็นการใช้ภาษีช่วยต่างชาติ ทั้งที่จริงแล้วเป็นการดึงดูดการลงทุน สร้างงาน และกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศในระยะยาว การจัดอุปสรรคเหล่านี้ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับสู่การเป็นศูนย์กลางการถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลกอย่างแท้จริง

ปัจจัยภายนอกที่ส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทย ประเทศไทยได้รับความสนใจจากผู้ผลิตภาพยนตร์ต่างประเทศมากขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยภายนอกหลายประการที่ส่งผลเชิงบวกต่อการเข้ามาถ่ายทำในประเทศ หนึ่งในปัจจัยหลักคือ กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่เชื่อมโยงโลกเข้าหากันอย่างใกล้ชิดผ่านเทคโนโลยี การสื่อสาร และการเคลื่อนย้ายทรัพยากร ทำให้การถ่ายทำภาพยนตร์ในต่างประเทศสะดวกขึ้น รวมถึงการเติบโตของแพลตฟอร์มสตรีมมิ่ง เช่น Netflix ที่มองเห็นศักยภาพของประเทศไทยและเลือกลงทุนผลิตคอนเทนต์ในไทยหลายเรื่อง ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยไปพร้อมกัน แม้เทคโนโลยีการถ่ายทำสมัยใหม่ เช่น CG, Virtual Production และ AI จะลดความสำคัญของสถานที่จริง แต่การเลือกประเทศในการถ่ายทำยังพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ อย่างเช่น ต้นทุนการผลิต ความสะดวกในการถ่ายทำ ความปลอดภัย ความพร้อมของบุคลากร และการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งประเทศไทยยังคงตอบโจทย์ในหลายด้านเหล่านี้ อีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลสำคัญคือ การบอกต่อในแวดวงภาพยนตร์ระดับสากล ผู้ผลิตภาพยนตร์และผู้มีชื่อเสียงในวงการมักแนะนำประเทศไทยต่อ ๆ กันเมื่อได้รับประสบการณ์ที่ดี ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการสร้างชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือในระดับโลก ด้วยปัจจัยเหล่านี้ ทำให้ประเทศไทยยังคงเป็นหนึ่งในจุดหมายยอดนิยมของการถ่ายทำภาพยนตร์ระดับนานาชาติ และมีศักยภาพในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ

ปัจจัยภายนอกที่ขัดขวางการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในไทย แม้ประเทศไทยจะเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมในการถ่ายทำภาพยนตร์จากต่างประเทศ แต่ก็มีปัจจัยภายนอกหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ ปัจจัยแรกคือสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ผันผวน ซึ่งทำให้การลงทุนในอุตสาหกรรมบันเทิง โดยเฉพาะภาพยนตร์ถูกลดทอนลง ส่งผลกระทบต่อการถ่ายทำในประเทศที่พึ่งพาการลงทุนจากต่างชาติ เช่น ไทย การชะลอตัวทางเศรษฐกิจยังส่งผลกระทบต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกองถ่าย เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และบริการต่าง ๆ ปัจจัยที่สองคือวิกฤตการณ์ระดับโลก เช่น การแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งจำกัดการเดินทางของนักแสดงและทีมงานจากต่างประเทศ และทำให้กระบวนการถ่ายทำต้องหยุดชะงัก แม้ประเทศไทยจะรับมือได้ดีและยังมีการถ่ายทำภายใต้ข้อกำหนดด้านสาธารณสุข แต่ก็ยังเป็นอุปสรรคสำคัญที่ผู้ผลิตต่างประเทศต้องพิจารณา ปัจจัยสุดท้าย คือการแข่งขันจากประเทศอื่นที่มีระบบสนับสนุนที่ดีกว่า โดยเฉพาะเรื่อง film incentive ซึ่งหลายประเทศ เช่น แคนาดา สหรัฐฯ หรือบางประเทศในยุโรป มีสิทธิประโยชน์สูงกว่าประเทศไทย จึงสามารถดึงดูดโปรเจกต์ภาพยนตร์ขนาดใหญ่ได้มากกว่า ปัจจัยภายนอกเหล่านี้เป็นความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญและปรับตัว เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน และยังคงเป็นจุดหมายที่น่าสนใจของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ระดับโลกต่อไป

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ประเทศไทยมีศักยภาพสูงในการเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลก อันเกิดจากการผสมผสานของปัจจัยหลายด้าน ทั้งในเชิงกายภาพ เศรษฐกิจ นโยบาย และบุคลากร โดยเฉพาะมาตรการสนับสนุนของภาครัฐอย่างนโยบายการขอรับสิทธิประโยชน์เงินคืน (cash rebate) ระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในภูมิภาค เพื่อกระตุ้นให้ผู้สร้างภาพยนตร์ต่างชาติเลือกประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำ สนับสนุนเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ เป็นนโยบายที่สามารถจูงใจให้กองถ่ายทำภาพยนตร์จากต่างประเทศเข้ามาลงทุนได้ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีทีมงานและอุปกรณ์การผลิตที่มีคุณภาพ และสถานที่ถ่ายทำที่มีความหลากหลายและมีเอกลักษณ์ จึงสามารถตอบโจทย์ของผู้ผลิตสื่อภาพยนตร์จากหลากหลายวัฒนธรรมและสไตล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่ประเทศไทยได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากผู้ผลิตภาพยนตร์ต่างประเทศในฐานะที่มีสถานที่ถ่ายทำที่มีความคุ้มค่าและครบวงจร จึงกลายเป็นโอกาสในการทำให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลกได้

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคสำคัญหลายประการที่อาจขัดขวางการเติบโตของอุตสาหกรรมนี้ เช่น การขาดแคลนบุคลากรเฉพาะทางบางประเภทที่มีความจำเป็นต่อการถ่ายทำและยังไม่ได้ได้รับการรับรอง หรือจะเป็นความไม่เข้าใจของบางหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับข้อกำหนดหรือกระบวนการถ่ายทำภาพยนตร์ทำให้การบูรณาการในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่สำเร็จส่งผลต่อความล่าช้าในการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการและความไม่เข้าใจของประชาชนบางส่วนต่อมาตรการส่งเสริม หรือแม้แต่มหาวิทยาลัยของโรงเรียนก็ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาถ่ายทำ รวมไปถึงข้อจำกัดของกฎหมายบางประการที่ยังไม่สามารถตอบรับต่อบริบทโลกาภิวัตน์ได้อย่างเต็มที่ อุปสรรคเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นของการปรับปรุงโครงสร้างภาครัฐและพัฒนาภาคความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมให้เข้มแข็งและยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น

เมื่อเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีโลกาภิวัตน์ (Globalization) งานวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงการที่ประเทศไทยกำลังเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายการผลิตภาพยนตร์ระดับโลก ที่มีการไหลเวียนของทุน ความรู้ และเทคโนโลยีข้ามพรมแดนอย่างเข้มข้น มีการเจรจาเข้าร่วมประชุมกับสมาคมในต่างประเทศเพื่อพัฒนากรอบความร่วมมือ ภาพยนตร์กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารวัฒนธรรมและเชื่อมโยงประชาชนจากหลากหลายภูมิภาคเข้าด้วยกัน ขณะที่แนวคิดเรื่องโลกาภิบาล (Global Governance) ช่วยให้เราเข้าใจบทบาทของกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่กำลังมีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายในภาควัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ รวมถึงความสำคัญของการมีสถาบันหรือกลไกระดับชาติที่สามารถประสานความร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ แนวคิดเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ (IPE) ยังช่วยเปิดมุมมองให้เห็นภาพของตัว

แสดงหลายระดับที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นรัฐ บริษัทข้ามชาติ องค์กรระหว่างประเทศ และกลุ่มผลประโยชน์ ที่ต่างมีบทบาททั้งในด้านการกำหนดทิศทางนโยบาย การลงทุน และการจัดสรรทรัพยากร ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนนี้บ่งชี้ว่าความสามารถของประเทศไทยในการแข่งขันในตลาดโลกมิได้ขึ้นอยู่กับเพียงแค่คุณภาพของสถานที่หรือบุคลากรเท่านั้น แต่ยังต้องพิจารณาถึงบริบทเชิงโครงสร้างระหว่างประเทศ ซึ่งต้องการการปรับตัวเชิงนโยบายอย่างชาญฉลาดและทันเวลา เพื่อรองรับกับความร่วมมือและการหลั่งไหลเข้ามาของตัวแสดงต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการลงทุนการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การสนับสนุน นโยบายที่ทำให้ อุตสาหกรรมการถ่าย ทำภาพยนตร์ ต่างประเทศใน ประเทศไทยเป็น อุตสาหกรรมหลักที่ ส่งผลทางเศรษฐกิจ ของประเทศได้ โดย การเตรียมการใน เรื่องต่าง ๆ ดังนี้	1.1 ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำภาพยนตร์ควรมีการบูรณาการกันอย่างแท้จริง เพื่อให้การประสานงานในการขออนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักรไทยไม่ซับซ้อนและยุ่งยากหลายขั้นตอน รวมถึงไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการที่ผู้ผลิตภาพยนตร์ต่างประเทศใช้ข้อนี้เป็นข้อจำกัดในการเข้ามาทำภาพยนตร์
	1.2 การกระจายรายได้ไปสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกพื้นที่จากการใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ค่าที่พัก ค่าอุปโภคบริโภค และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ถือว่าได้รับประโยชน์กันทุกภาคส่วน หากรัฐบาลมองให้อุตสาหกรรมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศก็ถือว่าเป็นนโยบายที่ช่วยส่งเสริมมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศได้
	1.3 บุคลากรในอุตสาหกรรมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยถือว่ามีความค่อนข้างน้อย หากมีผู้ผลิตที่ให้ความสนใจเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในเวลาเดียวกัน อาจส่งผลให้ทรัพยากรบุคคลมีไม่เพียงพอต่อปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ ดังนั้นจึงต้องมีการบูรณาการและสร้างความเข้าใจในสายอาชีพนี้ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1.1 ศึกษาความต้องการของผู้ผลิตสื่อภาพยนตร์ต่างประเทศต่อการลงทุนเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย
- 1.2 ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยให้เป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ

เอกสารอ้างอิง

กรมประชาสัมพันธ์. (2567). กองถ่ายหนังอเมริกันขึ้นช้อนนโยบายไทย นายกฯ ประกาศแคมเปญแคชริเบต 30% จูงใจกองหนังต่างชาติถ่ายทำในไทย คาดปีหน้าแตะหมื่นล้านบาท.

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=914824577478895&id=100068540835843&set=a.246354617659231>

กองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ. (2566). สถิติการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ปี พ.ศ.2566. <https://sites.google.com/tfo.dot.go.th/filmingthailand-th/statistic?authuser=0>

นพปฎล พลศิลป์. (2567). บทสรุปความสำเร็จในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ฮอลลีวูด 2023. <https://www.gqthailand.com/culture/movie/article/movie-industry-2023>

บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน). (2561). ธุรกิจสื่อภาพยนตร์. <https://investor.majorcineplex.com/th/business-characteristics/movie-content-business>

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองฮ่องกง. (2567). อุตสาหกรรมบันเทิงในฮ่องกง. <https://www.ditp.go.th/wp-content/uploads/2024/03/1.-อุตสาหกรรมภาพยนตร์และบันเทิงในฮ่องกง-Edited.pdf>

สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน. (2561). มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย. <https://www.dtn.go.th/th/content/category/detail/id/992/iid/2761>

Corpus x. (2566). มูลค่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ผู้ผลิต ผู้บริโภค กระแส. <https://www.facebook.com/jedyuthcom/posts/ตัวเลขอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยครับ/743218181185052/>